

UNGES POLITISKE DELTAGELSE OG DAGSORDENER

POLITISK DELTAGELSE

De fleste unge deltager politisk i samfundet – men en femtedel er stadig ikke med

Størstedelen af unge har minimum deltaget i én politisk aktivitet i løbet af de seneste år. På trods af det er det 18% af de 16-25-årige, der svarer, at de overhovedet ikke har deltaget i en politisk aktivitet de seneste 12 måneder.

Unge taler i mindre grad politik med deres nære, men deltager derimod i flere aktivistiske aktiviteter

Unge deltager oftere i demonstrationer (11%) end den øvrige del af befolkningen (hhv. 3%). Alligevel halter det med den demokratiske samtale blandt unge. Kun 49% har talt om politik med venner og familie, hvilket sammenlignet med tal fra demokratianalysen 2019 er et markant fald fra 68%.

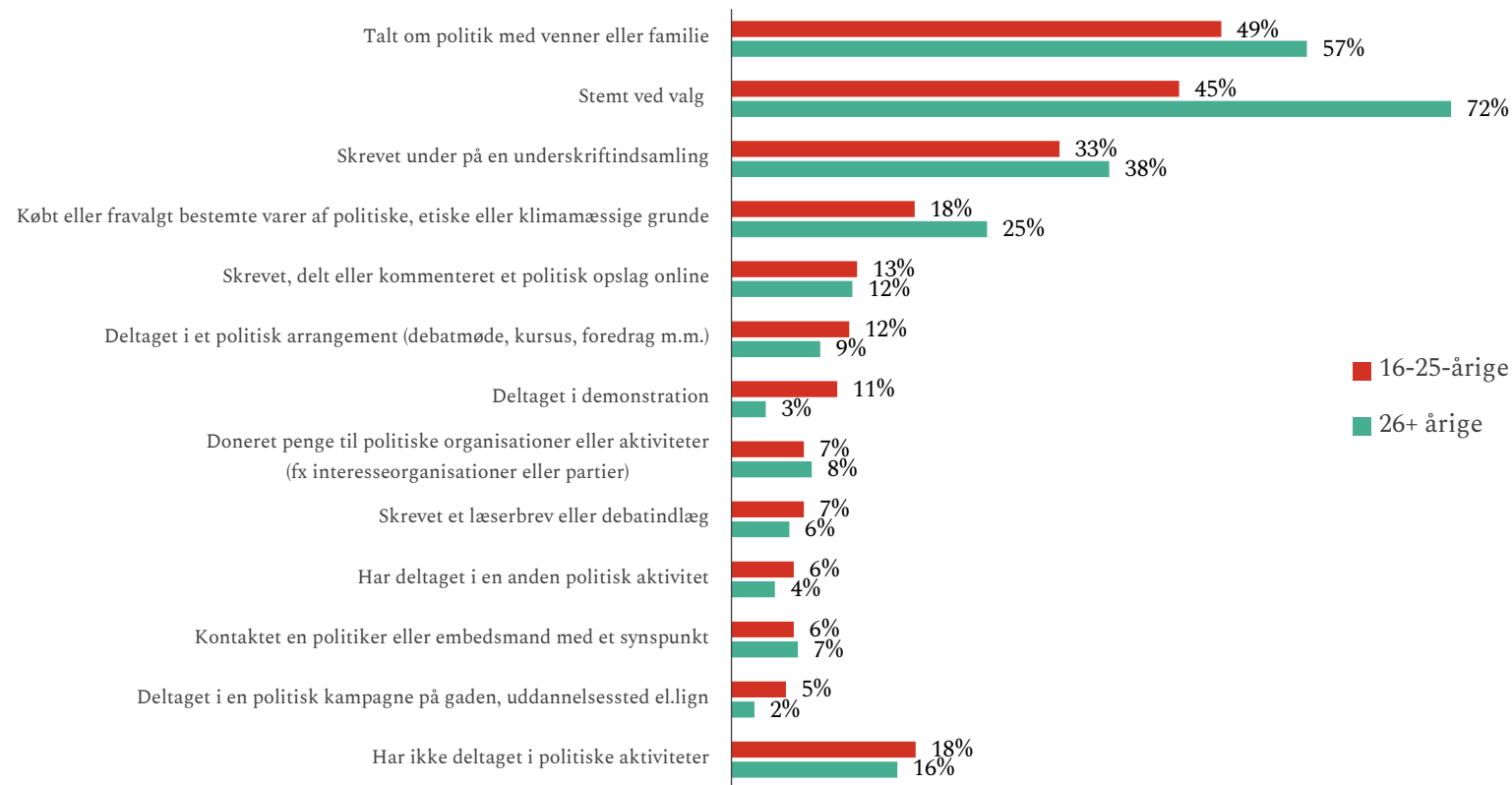
Følelsen af manglende viden om politik og kompetencer sætter begrænsninger for unge

Næsten en tredjedel af unge (31%) føler, at de ikke ved nok til at kunne deltage mere i politiske aktiviteter. På lignende vis angiver 18%, at politik virker for kompliceret. Det er særligt følelsen af samfundsansvar (47%), som motiverer unge, når de deltager.

Flere unge har deltaget i demonstrationer og politiske arrangementer fx debاتمøder, kurser eller foredrag end den øvrige del af befolkningen

Hvilke af nedenstående politiske aktiviteter har du deltaget i inden for de seneste 12 måneder?

N: 16-25 år = 1.065, 26+ år = 565

Igen i år er unge mere aktivistiske i deres politiske deltagelse sammenlignet med resten af befolkningen. Men når det kommer til at tale politik med venner og familie, overgår resten af befolkningen (57%) unge (49%).

Det samme gælder valgdeltagelse, hvor kun 45% af unge angiver at have stemt til et valg det seneste år (det gælder dog 55% af dem, som er fyldt 18 år). Modsat har 72% af resten af befolkningen angivet at have stemt inden for samme periode.

Stemmeprocenterne skal ses i lyset af, at data er indsamlet blandt alle, der bor i Danmark, og dermed også personer, som ikke har stemmeret. Derudover vil en del af dem, som angiver at være 18 år, have været 17 år på valgtidspunktet.

Gruppen af unge, som ikke har deltaget i politiske aktiviteter det seneste år, er omtrent den samme som resten af befolkningen.

“

Jeg har deltaget i et par demonstrationer, fordi det omhandlede noget, som virkelig betød noget for mig. Jeg deltager i politiske aktiviteter, når der virkelig er noget på spil.

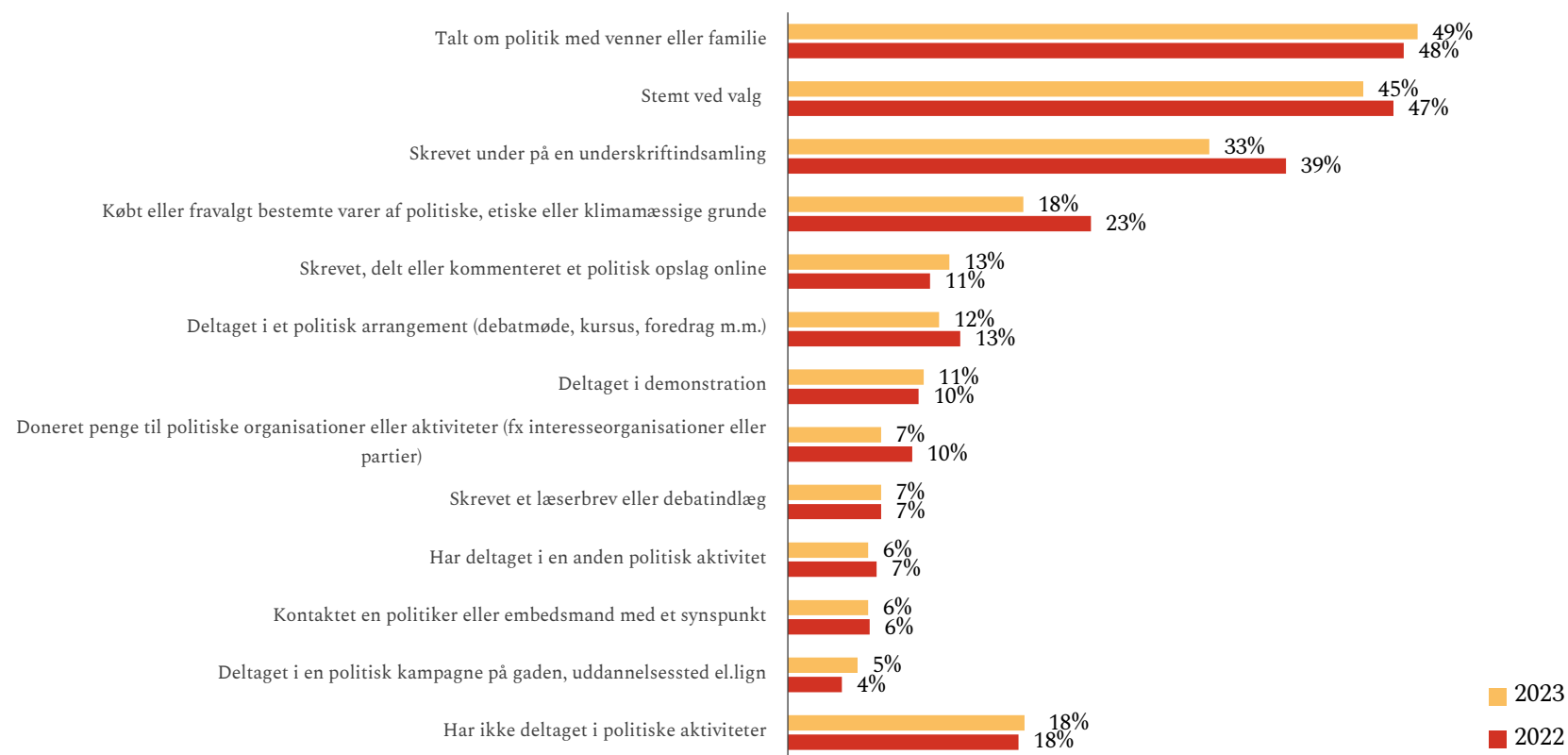
”

Mand, 23 år

82% af unge har deltaget i politiske aktiviteter i 2023 – det er lige så mange som i demokratianalysen fra 2022

Hvilke af nedenstående politiske aktiviteter har du, inden for de seneste 12 måneder, deltaget i?

N (16-25 år): 2022: = 653, 2023: 1.065

De mest hyppige deltagelsesformer er igen i 2023:

- politiske samtaler (49%)
- valgdeltagelse (45%)
- underskriftindsamlinger (33%).

Generelt har færre unge skrevet under på en underskriftindsamling sammenlignet med demokratianalysen fra sidste år, ligesom færre har købt eller fravalgt bestemte varer af politiske grunde.

“

Jeg har deltaget i politiske aktiviteter for at få indflydelse. Jeg kan ikke tillade mig at brokke mig over status quo, hvis jeg ikke selv lufter, hvad jeg mener.”

Kvinde, 23 år

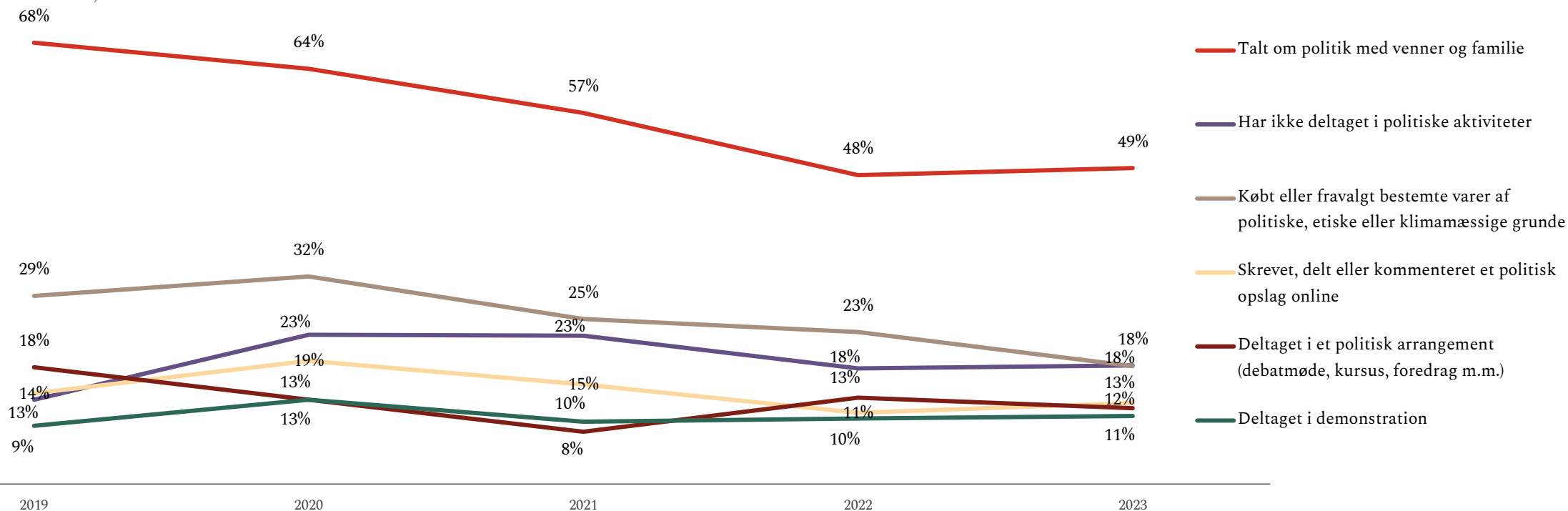
Unge politiske deltagelse i 2023 er lavere end før COVID-19 pandemien

Unge er mindre politisk aktive i 2023 sammenlignet med årene under COVID-19 pandemien - målt på tværs af de nedenstående angivne aktiviteter. Det er særligt aktiviteten talt politik med venner og familie, som er faldet markant siden COVID-19. Det er dog positivt, at færre unge i 2023 angiver, at de **ikke** har deltaget i politiske aktiviteter sammenlignet under COVID-19 pandemien. Det indikerer, at de har deltaget i en anden form for politisk aktivitet end dem, vi måler på.

Faldet i valgdeltagelsen kan skyldes, at en større del af respondenterne først efter valget har opnået stemmeret eller lignende.

Hvilke af nedenstående politiske aktiviteter har du, inden for de seneste 12 måneder, deltaget i?

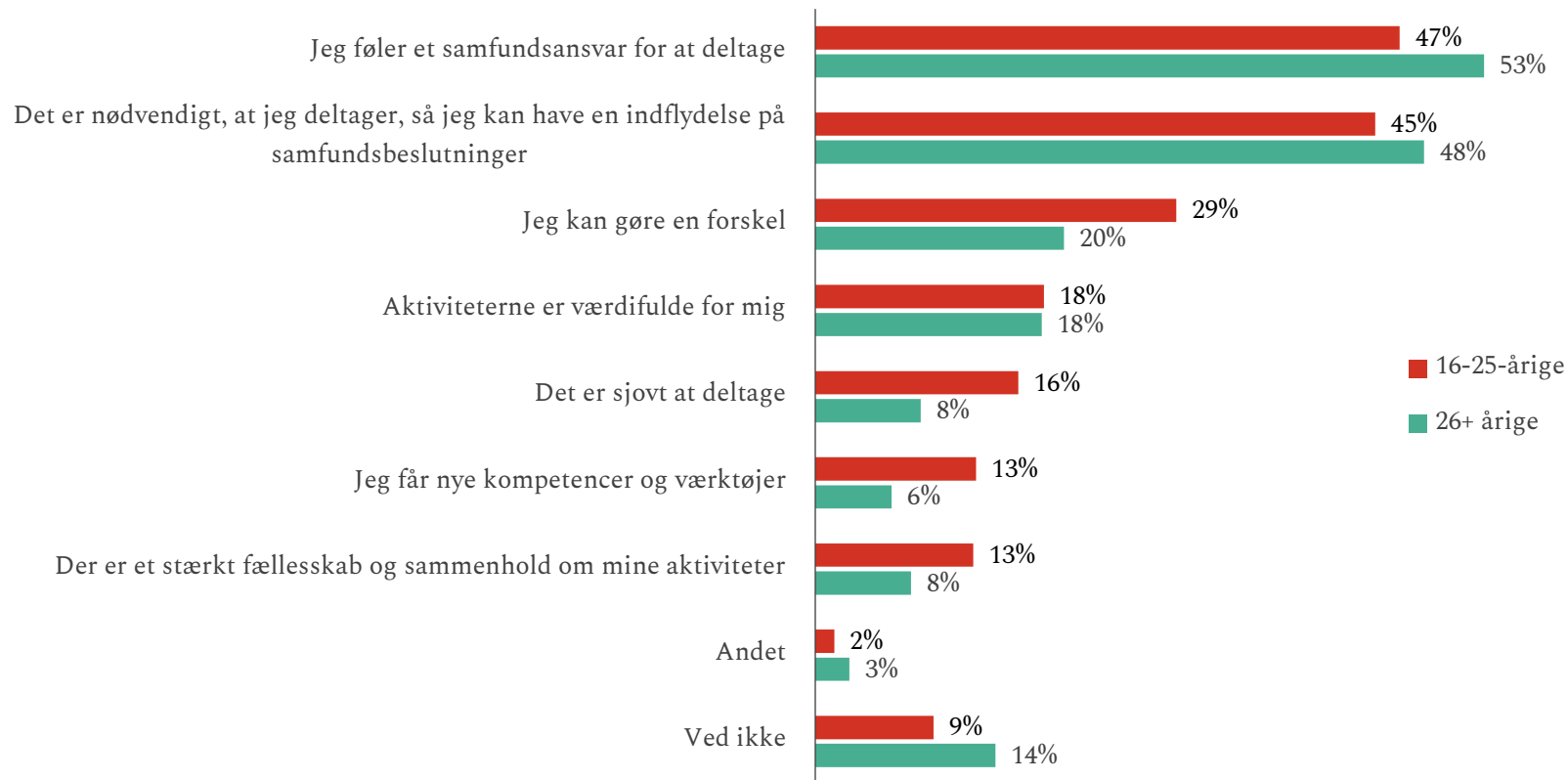
N (16-25 år): 2022: = 653, 2023: 1.065

Unge tror i højere grad, at de kan gøre en forskel ved at deltage i politiske aktiviteter - samtidig får de et større personligt udbytte

Hvad er de vigtigste årsager til, at du deltager i politiske aktiviteter?

N: 16-25 år = 869, 26+ år = 475

De to mest udbredte årsager, til at man deltager i politiske aktiviteter, er på tværs af alder, at man føler et samfundsansvar for at deltage (47% og 53%) og at få indflydelse på samfundsbeslutninger (45% og 48%).

Selvom flest fremhæver kollektive grunde til at deltage politisk, får unge også personlig vinding ved at deltage i politiske aktiviteter såsom, at der er et stærkt fællesskab og sammenhold om mine aktiviteter (13%). Unge angiver desuden i højere grad, at de gennem de politiske aktiviteter kan gøre en forskel (29%).

“

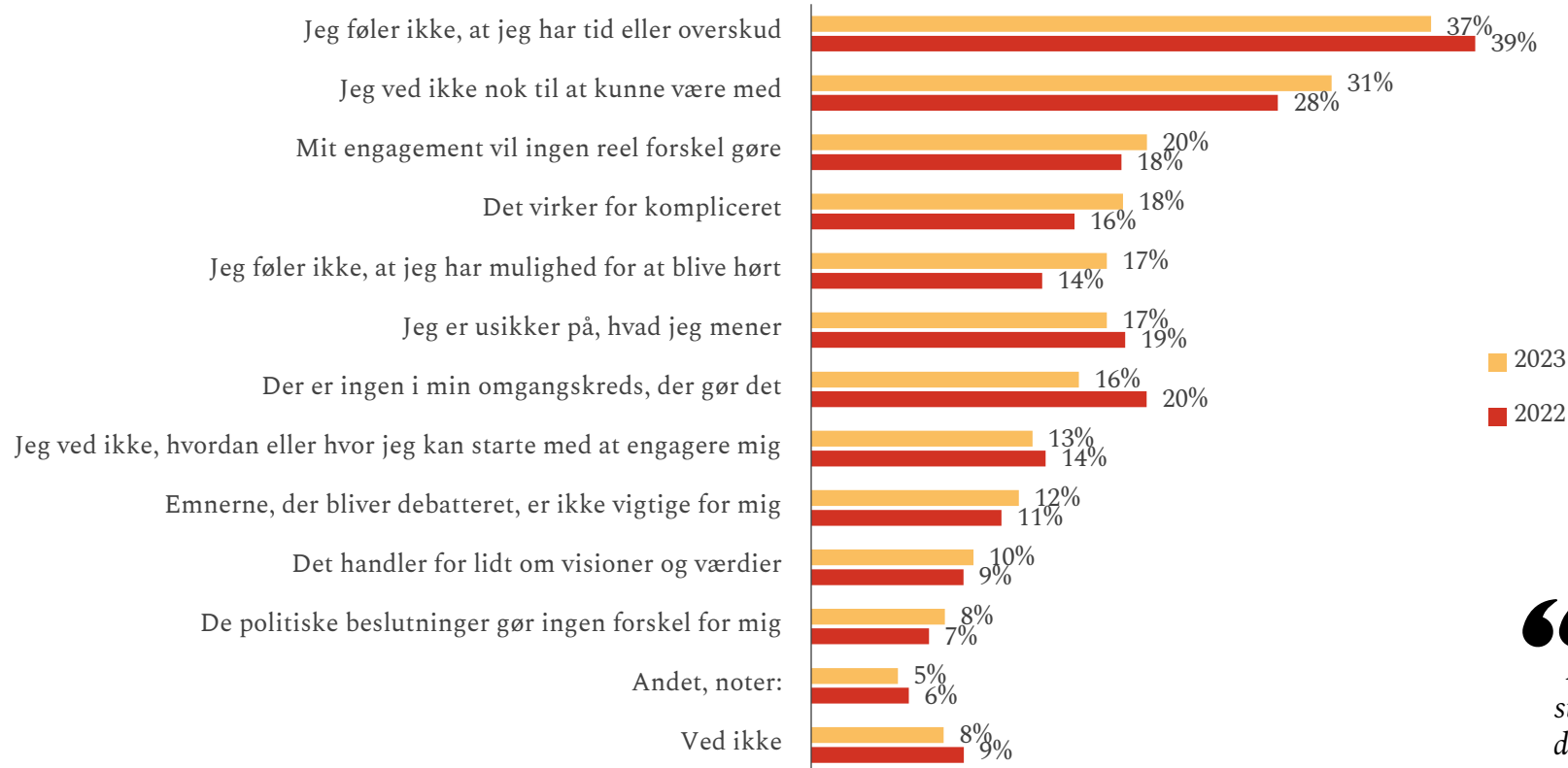
Det, der motiverer mig til at deltage i politiske aktiviteter, er, hvis jeg har mange venner, der gør det. For mig er det meget socialt.”

Kvinde, 25 år

Unge politiske deltagelse begrænses af følelsen af manglende viden, tid og overskud

Hvad er de tre vigtigste årsager til, at du ikke involverer dig mere i politik og samfundsforhold?

N: 2023 (16-25 år) = 1.065, 2022: (16-25 år) = 653

Ligesom i demokratianalysen 2022 er unges mest udbredte årsag til ikke at involvere sig mere i politik og samfundsforhold en følelse af at mangle tid og overskud (37%).

Derudover er det også en følelse af manglende viden eller kompetencer, som gør, at unge ikke deltager mere. Næsten hver tredje angiver, at de ikke føler, at de ved nok til at kunne deltage.

Ydermere angiver 17%, at de ikke oplever, at de har mulighed for at blive hørt i debatten.

“

Min mangel på viden og tid er de største barrierer. Jeg står op og går på arbejde. Hvis jeg skal bruge min tid på det, så skal der være synligt, at jeg gør en forskel fx være kammerat for et barn med udfordringer. Derudover omgiver jeg mig med folk, der ved meget om politik, så jeg føler ofte ikke, at jeg ved nok.”

POLITISKE DAGSORDENER

Unge ønsker politisk prioritering af unges trivsel

For andet år i træk i demokratianalysen sætter omkring 25% af unge *unges trivsel* som et af de vigtigste områder på den politiske dagsorden. Til sammenligning peger kun 14% af resten befolkningen på unges trivsel, som en vigtigt dagsorden.

Flest unge peger derudover på klima og grøn energi (35%) samt sundhed og sygehuse (34%), som de vigtigste områder politikerne bør tage sig af.

Unge prioriterer i endnu højere grad end før en ung kandidat, når de skal stemme

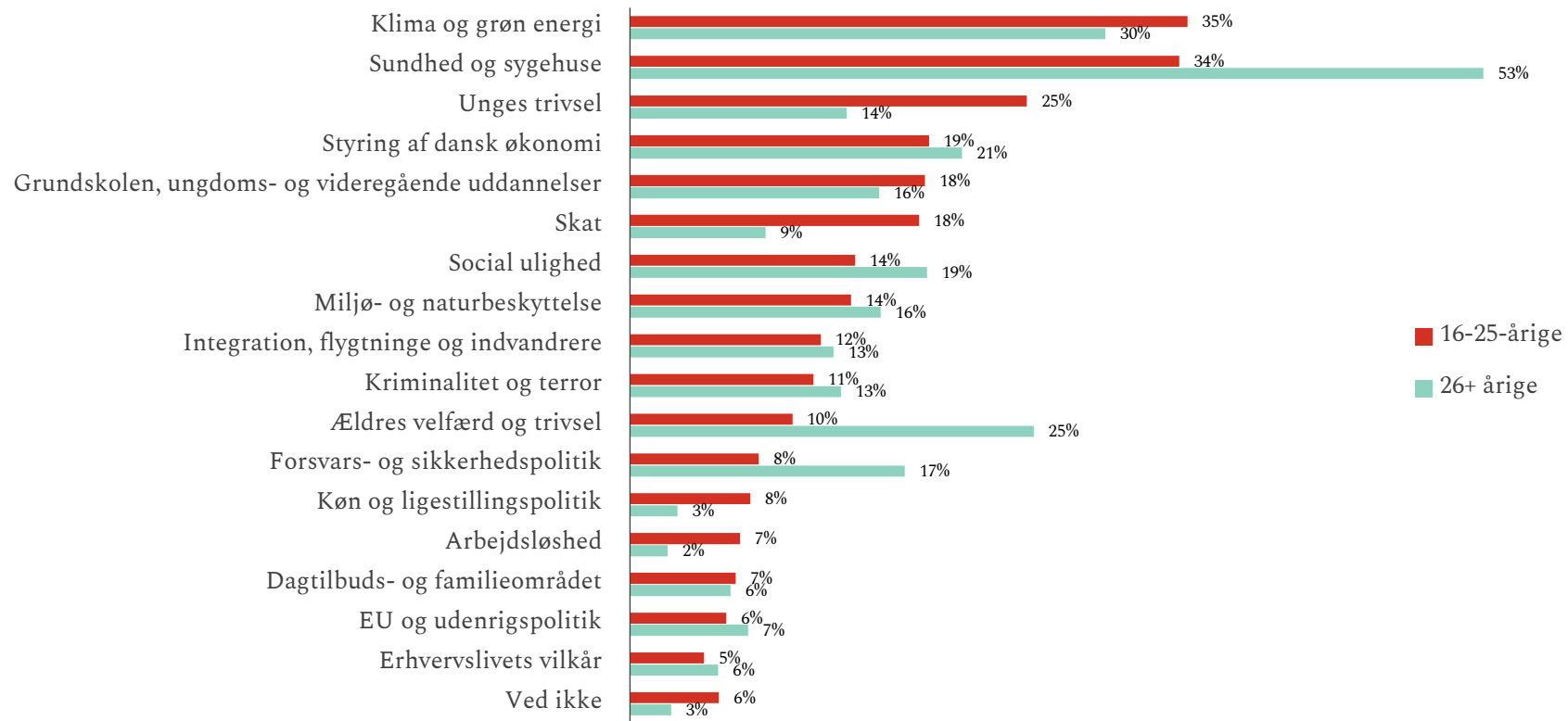
Mere end halvdelen af unge prioriterer at stemme på en kandidat under 30 år (52%), når de sætter kryds i stemmeboksen til fx folketingsvalg.

Samtidig er det kun 20% af unge, som *slet ikke* prioriterer, at kandidaten er ung, når de skal vælge.

Unge politiske dagsordener følger i vid udtrækning resten af befolkningens – dog prioriteres to forskellige målgrupper, når det omhandler trivsel

Hvilke af følgende landspolitiske områder er det efter din opfattelse vigtigst, at politikerne tager sig af? (Angiv op til tre muligheder)*

N: 16-25 år = 1.065, 26+ år = 565

Mens resten af befolkningen er ekstra optaget af sundhed og sygehuse (53%), er unge i højere grad optaget af unges trivsel (25%). På lignende vis vælger 25% af de 26+ årige ældres velfærd og trivsel som deres vigtigste dagsorden, mens det kun gælder 10% af unge.

Også klima og grøn energi vægtes højere af unge (35%) sammenlignet med resten af befolkningen (30%).

“

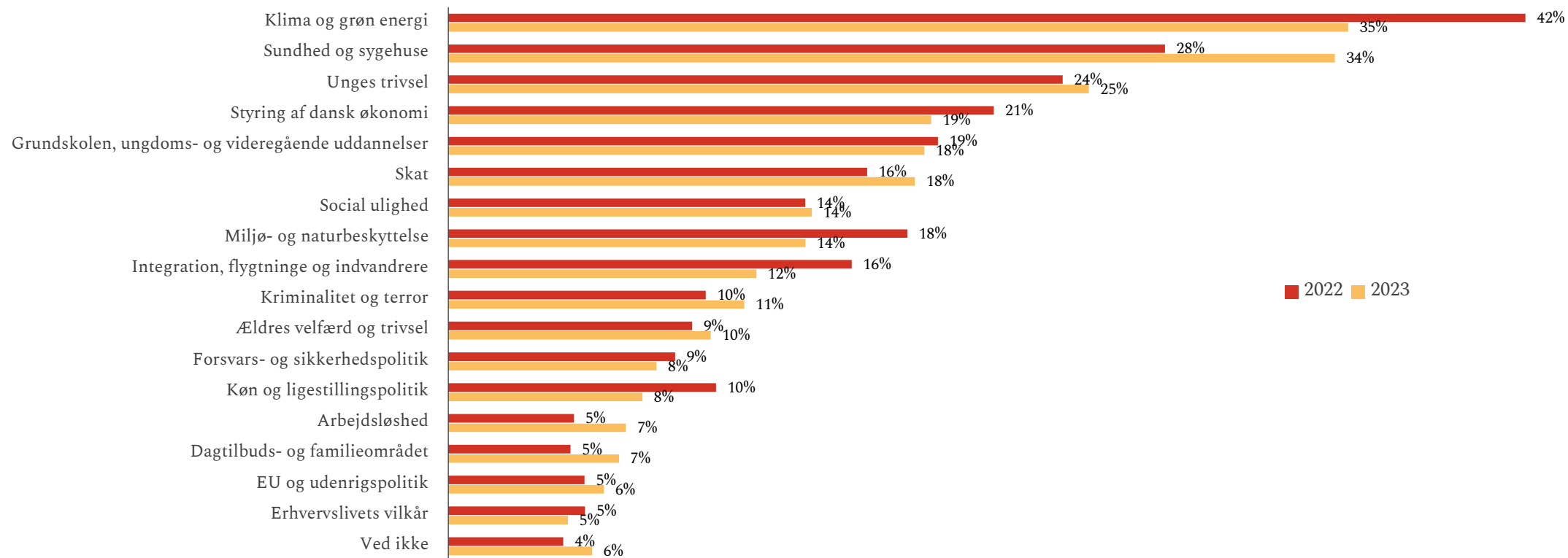
Det er vigtigt for mig, at politikerne har fokus på unges mistrivsel. Men politikerne skal huske, at unges mistrivsel er et symptom på noget andet i vores samfund, som ikke fungerer. Fx klima som stresser mange unge, informationsoverload osv.”

Kvinde, 23 år

Unge prioriterer stadig klima og grøn energi højest på den politiske dagsorden, men sundhed og sygehuse er nu højere prioriteret end tidligere

Hvilke af følgende landspolitiske områder er det efter din opfattelse vigtigst, at politikerne tager sig af? (Angiv op til tre muligheder)*

N (16-25 år): 2023 = 1.065, 2022 = 653

“

Klima fylder meget. Jeg tror, rigtig mange unge er bekymrede for vores planet. Det er lidt bare blevet os unge, der skal løse klimakrisen. Vi har ikke bedt om det, men vi har fået ansvaret, for politikerne taler om klima, men de handler ikke.

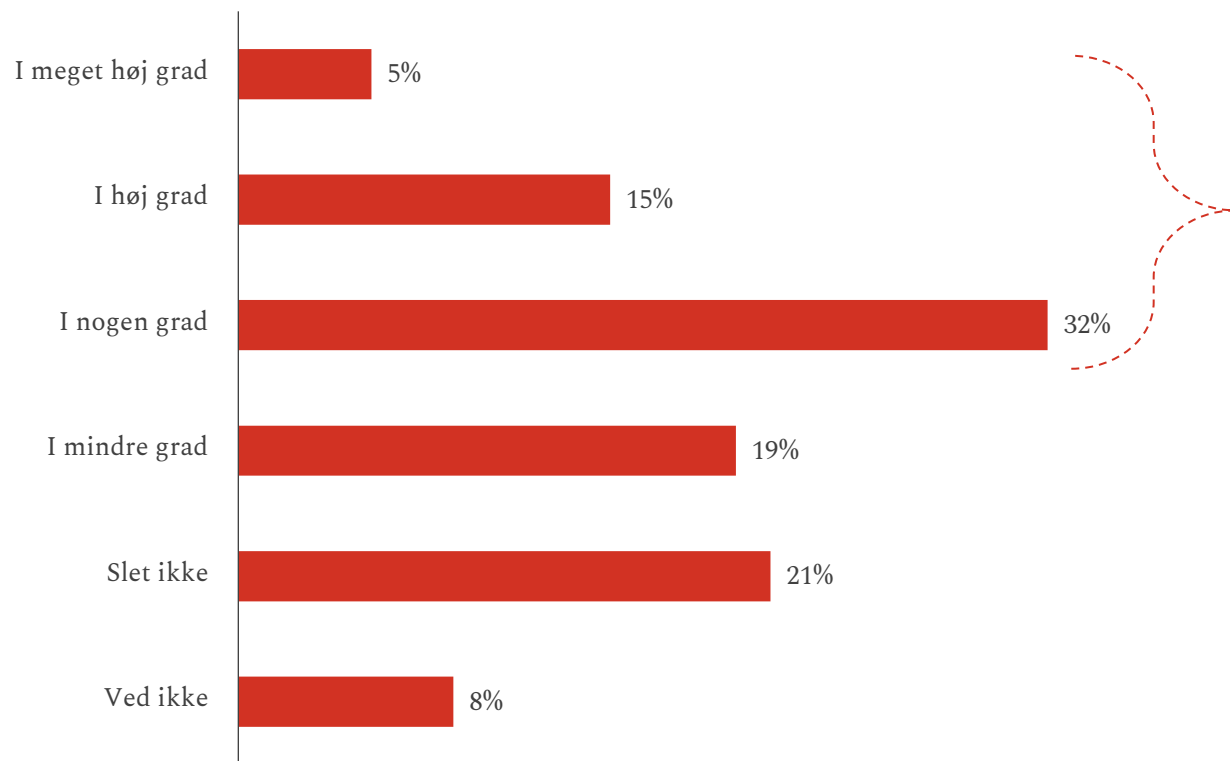
”

Kvinde, 19 år

Kandidatens alder har stor betydning for mange unge, når de går i stemmeboksen – det modsatte er tilfældet for resten af befolkningen

I hvilken grad er det en prioritet for dig, at en kandidat er ung (under 30 år), når du skal vælge, hvilken kandidat du vil stemme på?¹

N: 16-25 år = 1.065

Hele **52%** af unge prioriterer en ung kandidat, når de stemmer.

Kun 21% af unge angiver, at de *slet ikke* prioriterer, at kandidaten er ung.

“

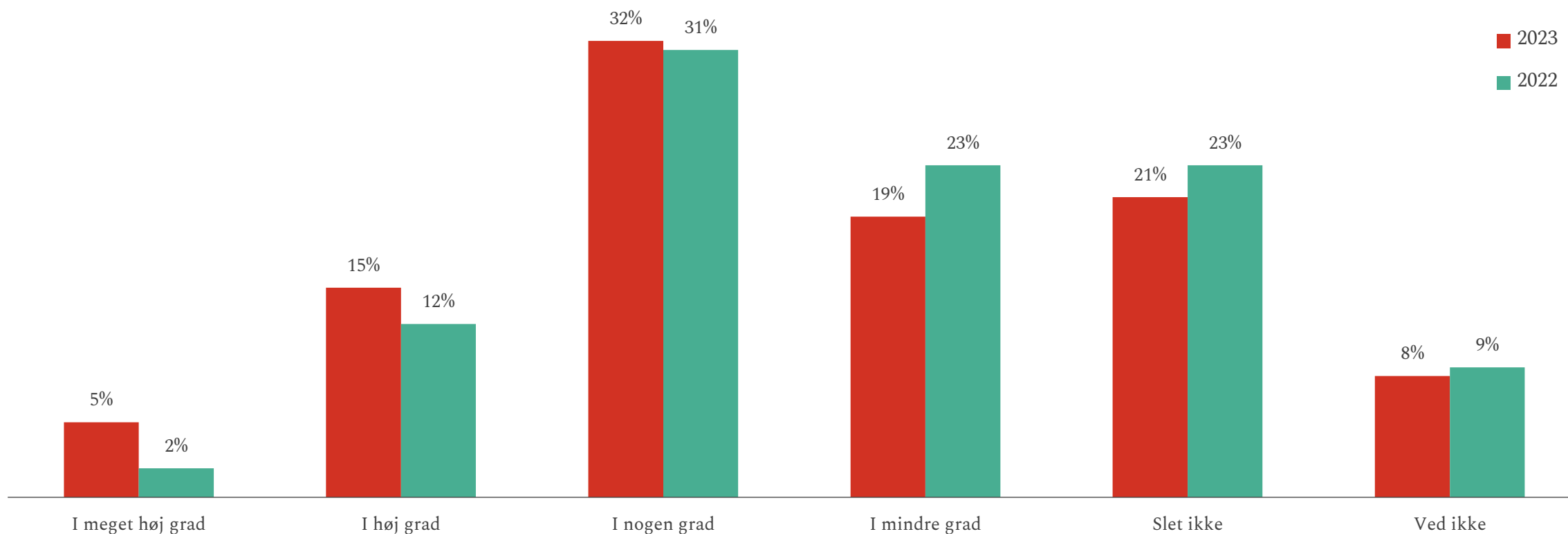
Jeg mener, det er en grundsten for at få unge til at stemme, at der er en ung kandidat at stemme på. Uanset hvor meget en 40-årig siger, de går op i unge, så har de nogle andre synsvinkler. Hvis man har en ung kandidat, kan man bedre lave politikker, der rammer unge, fordi de kender målgruppen bedre.”

Kvinde, 23 år.

Flere unge i 2023 anser det som en prioritet for dem at stemme på en ung kandidat sammenlignet med i år 2022

I hvilken grad er det en prioritet for dig, at en kandidat er ung (under 30 år), når du skal vælge, hvilken kandidat du vil stemme på?¹

N (16-25 år): 2023 = 1.065, 2022 = 653

METODE

DUF DANSK
UNGDOMS
FÆLLESRÅD

Epinion

Demokratianalysens metode

Demokratianalysen fra 2023 indeholder både kvantitativ- og kvalitative indsigter. Den kvantitative data er som tidligere den primære datakilde for analysen, mens de gennemførte fokusgrupper har til hensigt at nuancere indsigterne.

Resultater fra denne rapport må kun offentliggøres med følgende kildeangivelse: ”Epinion for DUF” .

Data fra Demokratianalysen siden 2017 kan tilgås her: <https://app.incite.pro/#/menu/9360/10909/38b513d8-7a9f-4766-9078-44038e47545a>

Kvantitativ dataindsamling

Dataen til demokratianalysen 2023 er indsamlet mellem d. 17. april og den 16. maj 2023 af Epinion via webpaneler. Der er i år indsamlet 1.065 webinterviews af unge og 565 webinterviews af danskere i alderen 26 år og derover. Stikprøven er indsamlet og analyseret således, at den er repræsentativ for både unge mellem 16 og 25 år, danskere på 26 år og derover samt den samlede gruppe af danskere på 16 år og derover.

Rapporten viser undersøgelsens resultater i grafer. Graferne viser resultaterne som procenttal, dvs. andele af respondenter eller de respektive undergrupper af respondenter. Bemærk at nogle af fordelingerne i graferne kan summere til mere eller mindre end 100%, grundet afrunding af tal.

Kvalitative fokusgrupper

DUF har som supplement til undersøgelsen gennemført to fokusgrupper af to timers varighed. Fokusgrupperne bestod af en række åbne dialogøvelser, der havde til formål at bidrage med kvalitative inputs til nuancering af spørgeskemaresultaterne.

Den første fokusgruppe bestod af ni deltagere, hvoraf ingen var medlem af en frivillig forening. I den anden fokusgruppe kom alle otte deltagere fra en medlemsorganisation i DUF, og deltagerne repræsenterede i alt otte forskellige medlemsorganisationer.

Deltagernes alder i de to fokusgrupper spændte fra 17-25 år. Begge fokusgrupper blev afholdt i København, og deltagerne er rekrutteret af DUF.